

Το ρήμα εἰμί
(Ενεστώτας-Παρατατικός-Μέλλων)

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω φράσεις με τον κατάλληλο τύπο του ειμί:

- α. Ύμεις ..... ἄλκιμοι (=ρωμαλέοι) νεανίαι.
- β. Ἐγὼ ..... τὸ φῶς τοῦ κόσμου.
- γ. Χρόνος δίκαιος ..... κριτής πάντων.
- δ. Ἔνθα (=όπου) ..... βωμοί, ... καὶ θεοί.
- ε. Ἡμεῖς πάντες φίλοι καὶ σύμμαχοι.....
- στ. Σὺ ..... ὁ βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων;

2. Να συνδυάσετε τις φράσεις της στήλης Α' με τα ρήματα της στήλης Β', ώστε να προκύψουν ολοκληρωμένες προτάσεις:

A'

- 1. Μέγιστος πλοῦτος ψυχῆς παιδεία
- 2. Ύμεις τὸ ἄλας τῆς γῆς
- 3. Θεοτόκε Παρθένε, σὺ ἡ μήτηρ ἡμῶν
- 4. Ἐγὼ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς
- 5. Ἡμεῖς εὐμενεῖς τοῖς δούλοις
- 6. Οἱ Ἑλληνες ἀεὶ νέοι

B'

- α. ἐστέ
- β. εἰμί
- γ. ἐστί
- δ. ἐσμέν
- ε. εἰσί
- στ. εἰ

3. Να συμπληρώσετε τα κενά στις επόμενες φράσεις με τους κατάλληλους τύπους του εἰμί:

- α. ὁ ἀληθῆς φίλος ..... ἄλλος ἔαντός.
- β. ἐγὼ ..... ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.
- γ. οἱ τῶν Σπαρτιατῶν νέοι πολῖται χρηστοὶ .....
- δ. Ἑλληνες ἀεὶ παιδές ....., γέρων δὲ Ἑλλην οὐκ .....
- ε. ὑμεῖς ἄνδρες γενναῖοι ..... καὶ τῆς πόλεως τεῖχος.
- στ. σὺ ..... ὁ νίσις μου ὁ ἀγαπητός, ἐνῷ ηὐδόκησα.
- ζ. Ἐγὼ οὐκ ..... ὁ αὐτὸς νῦν καὶ τότε.
- η. χαλεπόν ..... τὸ καλόν.
- θ. Ἄλτ! Τίς.....; (σύγχρονο στρατιωτικό παράγγελμα)
- ι. οὐδέν ..... ἀρετῆς τιμιώτερον.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τους κατάλληλους τύπους του ρήματος εἰμί στον ενεστώτα και στον παρατατικό.

- α. Ο χρηστὸς ἀνὴρ εὐδαιμων ..... / .....
- β. Αἱ πονηραὶ ἐλπίδες κακοὶ σύμβουλοι ..... / .....

- γ. Σὺ ..... / ..... εῖς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
δ. Ἐγὼ ..... / ..... ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ..... / .....
ε. Οὐκ ἡμεῖς ..... / ..... αἴτιοι τούτων ἀλλ' ἡ τύχη.
στ. Οὐ γιγνώσκομεν ὅτι ὑμεῖς ..... / ..... ἐν τῇ οἰκίᾳ.

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω φράσεις με τους κατάλληλους τύπους του εἰμὶ στον παρατατικό.

- α. Ύμεῖς φίλοι καὶ σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων .....
β. Ο Δημοσθένης μέγας ρήτωρ καὶ σοφιστής .....
γ. Άπαντες γιγνώσκουσιν ὅτι ἡμεῖς οὐκ ..... πολέμιοι ὑμῶν.
δ. Σωκράτης λέγει ὅτι σὺ ..... εῖς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
ε. Αἱ ἐλπίδαι τῆς σωτηρίας ..... καὶ πολλὰ καὶ μεγάλαι.

6. Στο κείμενο που ακολουθεί να υπογραμμισθούν και να αναγνωρισθούν οι τύποι μέλλοντα του ρ. εἰμί.

Καλλίστη μὲν οὖν δοκεῖ πολιτεία εἶναι ἡ Λακεδαιμονίων ἐκεῖ δὲ τὸν βουλευσόμενον τῶν ἐφόρων (εκείνον από τους εφόρους που θα σκεφθεῖ) ἀντὶ τοῦ πείθεσθαι τοῖς πλείοσι (στους περισσότερους), μέμφεσθαι τε τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐναντιοῦσθαι τοῖς πραττομένοις (σε όσα πράττουν), οὐκ οἰεσθε αὐτὸν καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐφόρων καὶ ὑπὸ ἀπάσης τῆς ἄλλης πόλεως νομίζεσθαι ἄξιον ἔσεσθαι τῆς μεγίστης τιμωρίας; Καὶ ὑμεῖς οὖν, εἰ σώφρονες ἔσεσθε, οὐ τούτου ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν φείσεσθε (δεν θα λογαριάσατε αυτόν, αλλά τον εαυτό σας).

(Ξενοφῶντος Ἐλληνικά)